

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, Múzeum-körút 1.
Telefon: József 55—40, József 68—88.

**MEGJELENIK
MINDEN
VASÁRNAP**

Előfizetési árak: Egész évre 110 K.
Félévre 60 K. Negyedévre 30 K.
Egyes szám ára — — — 3 korona.

Budapest, 1921.

II. évfolyam 31. szám.

Vasárnap, július 31.

A vitézség jutalma.

(—y.) Egy esztendővel ezelőtt pattant ki Horthy Miklós kormányzó lelkéből az a szép gondolat, hogy a háborúban és a forradalomban derekasan viselkedett fiainknak juttatni kell egy-egy darabkát abból a földből, amelynek védelmében hősiiesen harcoltak. A kormányzó terve alapján a kormány rendeletet adott ki a vitézi telkekről. E rendelet szerint a magyar állam védelmé-

ben kitűnt: feddhetetlen honfiak részére ingatlanokat lehet adományozni, a haza el nem muló hálájának jeléül. Az adományozást a kormányzó gyakorolja azokból az ingatlanokból, amelyeket erre a célra magánosok vagy köztestületek felajánlanak, vagy másképen megszerezhetők. Az ilyen ingatlant vitézi telkeknek nevezik.

A rendelet kibocsátása után megindultak a felajánlások s rövid idő alatt a nagyobb birtokosok több mint 6000 kat. holdat kitevő ingatlant, a városi elemek pedig több millió koronát ajánlottak fel vitézi telkek céljaira.

Vasárnap, július hó 24-én felemelő ünnepély keretében iktatták birtokába Miskolcon az első vitézt: Vitéz Székely Frigyeset. Képünk azt a jelenetet örökíti meg, amikor Csorba József kiszagda a földművestársadalom nevében üdvözli az új kiszagdát. Az ünnepelt jobb és baloldalán felesége, két leánya és három fia foglalnak helyet.

Mindez a célba vett terv megvalósítására még kevés. Hiszen egy-egy legénységi vitézi telekre 15 holdat számítva, a rendelkezésre álló területen alig 400 embert lehetne elhelyezni, már pedig több ezer vitéz elhelyezéséről van szó s emellett korlátozott számban tisztii telkeket is akarnak alapítani. Reméljük hát, hogy a szükséges anyagi eszközök még jelentékenyen szaporodni fognak.

A már felajánlott területeken megkezdődött a vitézi telkek szervezése s az első telkeseket július hó 23-án már fel is avatták. Sokan érdeklődnek aziránt, hogy kik és hogyan juthatnak ehhez az anyagi és erkölcsi jutalomhoz. Elmondunk hát a kérdésről egyet-mást.

Annak, hogy valaki vitézi telekhez juthasson, alapfeltétele az arany érem, vagy legalább is a kétszer

A Vitézi Széknek vármegyei és járási szervezetei végzik az ellenőrzést. Ezek irányítják és egyúttal felügyelik is a vitézek gazdálkodását, életmódját és számon kérik kötelességeiket. Rend és fegyelem köztük a jelszó, épen úgy, mint a katonaságnál, de érintkezésük is bajtársias.

A vitézi telek örökösét az adományozó jelölheti ki, vagy ennek híján a telektulajdonos. Szabály szerint az örökhagyó fiú-ivadéka kapja a telket, mindig osztatlanul, de csak az a fiú-ivadék tarthat rá számot, amelyik az átvételre méltónak és alkalmasnak találtatik, mert itt az a főszempont, hogy a vitézi telkek mindig derék, megbízható férfiak kezében maradjanak.

A vitézi telket tehát jól ki kell érdemelni a hősiesség, a munkásság, a becsületesség erényeivel. Aki érdemeinél fogva ilyen telekhez jut s azt meg is tartja, azzal szemben nincsen helye az irigységnek; az méltó rá, hogy előtte kalapot emeljünk.

Budapest, július 30.

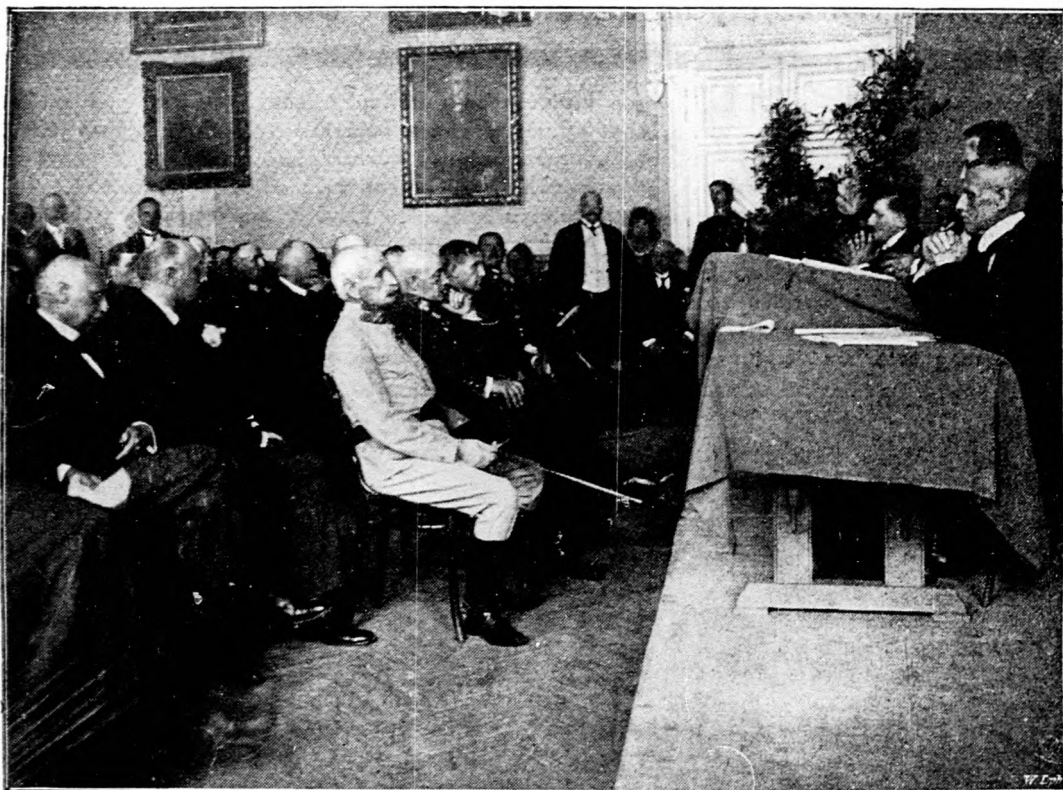
ÖTEZER UJPORTA.

Ma egy hete zárta le első bónapi munkájának mérlegét az Országos Földbirtokrendező Biróság, mely a házbelytörvény és a földreform végrehajtását eszközöli. Azt hittük, hogy a nyolc hetes birósági szünet miatt majd késedelmet szenved a rengeteg ügy, mely a biróság elé került. Kéllemesen csalódtunk. Mindjárt az első bónapban derekas munkát végzett a biróság. Százkilenc község házbelyügyeit intézte el. Ebben a 109 községben nem kevesebb, mint 4849 házbely kiosztását bagyta jóvá.

Négy hét után tehát majd ötezer család jutott hozzá lúzbelyéhez, ahol meleg otthont építheti. Bizonyos, hogy a nyári szünet után még gyorsabb tempóban fog menni a házbelyek kiosztása. A falvak százaiban indul meg az építkezés és szünik meg nyomában a lakásínség. Százezer, meg százezer kisember hajlatja fejét pibendőre a saját bajlékában. S mindez azért is öröndetes, mert biztosítja a földreform késedelem nélküli végrehajtását is. Ugyanez a biróság intézi ugyanis a földreformkérvényeket is. Nem kell tehát tartani, hogy a földfelosztás elhúzódik. A magyar földön új élet indul meg s a könnyek fölszáradnak, melyeket a háború és a rablóvilág fakasztott.

*

ÉHINSÉG, KOLERA ÉS VÉRÖZÖN. Szovjet-oroszországban megkezdődött a borzalmas vég. Lenin, a bónapokkal előbb még gögös diktátor, megtörtén vallja be, hogy megbukott a kommunizmus Oroszországban. Előbb azt hittük, hogy majd az ellenforradalmak, vagy a külső fegyveres támadások törik össze a vörös uralmat Oroszországban.

Miskolc város törvényhatóságának díszközgyűlése a vitézi telek átadása alkalmából.

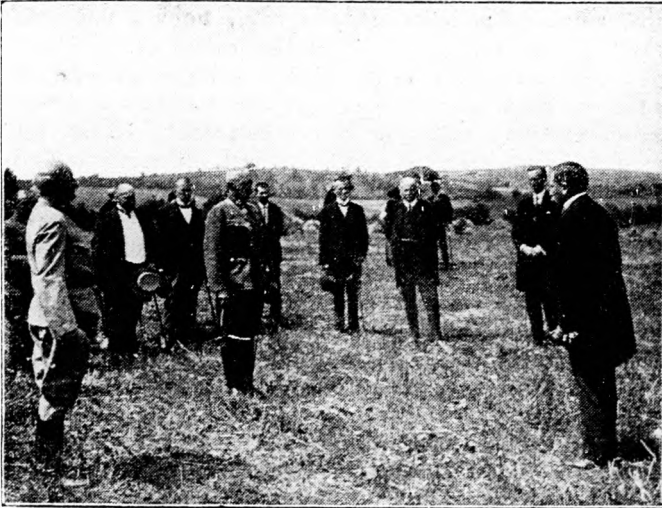
Az emelvényen Lichtenstein László főispán, Hodobay Sándor polgármester-helyettes, előttük Vitéz Nagy Pál gyalogsági tábornok, a Vitézi szék kapitánya és Vitéz Székely Frigyes foglalnak helyet.

kiérdemelt nagy ezüst vitézségi érem. De ez egymagában nem elég. Szemügyre veszik a jelöltnek a forradalom idején tanúsított viselkedését is és erkölcsi tulajdonságait alapos értesülések alapján mérlegelik. Csak feltétlenül jellemesnek, erkölcsösnek és megbízhatónak tapasztalt férfiakat ültetnek vitézi telkekbe.

Az ilyen telkest a «vitéz» előnév és a «nemzetes úr» megszólítás illeti meg. Kap tehát a mai viszonyok között vagyonszámba menő kisbirtokot és kivételes megtiszteltetést. De ez nem ingyenbe jár.

A vitézi telek tulajdonosainak közzszolgálati kötelezettségei vannak. A belső rend fenntartása érdekében szükség esetén a gátra kell állaniok. Azután vigyázniok kell arra, nehogy valamely erkölcsi vétséget elkövessenek, mert ha iszákosságban, rendbontásban, munkakerülésben, kötelességmulasztásban találtak, akkor elvehetik tőlük a telket minden megtérítés nélkül és vége a dicsőségnek. A vitézi telkesektől tisztos, példás életet követel a Vitézi Rend.

Miskolc város-polgármester helyettese, Hodobay Sándor átadja a Vitézi Széknek a város által adományozott vitézi telket.

Duszik Lajos evangélikus lelkész megáldja Vitéz Székely Frigyes, családját és a vitézi telket.

A legújabb jelek arra vallanak, hogy az éhínség, a dögvész és a gyilkolások pusztítják el a bolsevizmust. Szörnyű hírek jönnek a szerencsétlen országból, melyet három év alatt megölt a kommunizmus. A hajdan virágzó mezőgazdasági kormányzóságokban húszmillió ember küzd az éhhalállal. Megindult az éhezők vándorlása Moszkva felé. A vörös katonák szuronyai se tartják vissza a menekülőket. Az éhséget telézi a rettenetes kolerajárvány. Ezrével szedi áldozatait a döghalál. Nagy területeken, minő — Magyarország, — egyellen ló, vagy szarvasmarha sincs már. A vörös katonák legyilkolják a falvak népét, hogy az áldozatok élelmét elvebessék s az éhhalál elől menekülhessenek. Lenin a borzalmas országbalodklás láttára elképedve vallja be, hogy ő, aki százezer embert végeztetett ki, megérdemli, hogy legyilkolják. Le akar mondani, hogy meneküljön a nép itélete elől. Szöknek külföldre a népbiztosok, viszik aranyukat. Végső kétségbeesésben a vörös katonák talán még megkísérlik, hogy betörjenek a szomszéd országokba — élelmet rabolni. De a vörös uralom halála már meg van pecsételve. Az orosz nép az áldozat. Az emberiség pedig örökre kiábrándul a vörös örületből.

MI HÍR A POLITIKÁBAN?

Az ingatlan vagyonsváltás bizottsági tárgyalása során elfogadták azt a

buza kulcsot,

amelyet az egyes képviselők által szerkesztett táblázat alapján a pénzügyminisztériumban tartott szakértekezlet megbízásából Hegedüs Lóránt pénzügyminiszter készített. A részletes tárgyaláson megállapították

az állatok és gazdasági felszerelések válttságát

átalányozás és a tényleges leltár alapján. Átalányozás alapján fizetik a válttságot a saját kezelésben lévő birtokok 500 holdig és a bérben lévő birtokok 100 holdig.

A pénzügyi bizottság a hét folyamán tárgyalta a szeszadóról

szóló javaslatot és az érdekeltségek meghallgatása után megegyeztek a termelési keretre nézve. A Károlyi kormány tagjai ellen és a forradalom bűnösei ellen a bűnvádi eljárást annak a sajtópörnek a kapcsán folytatják le, amelyet P. Ábrahám Dezső indított Windisgraetz Lajos herceg ellen.

Nemzetgyűlés.

Július 18. Az elnök bemutatja Schioppa Lőrinc pápai nuncius levelét, amelyben megírja, hogy Magyarország érdekei iránt érzett forró érzelemtől vezéreltetve

az Oroszországban sinylődő magyar hadifoglyokért

kérte a pápa közbenjárását. Az őrlési és forgalmi adó részletes tárgyalása során, a második szakasznál Gaál Gaszton kijelentette, hogy a gazda a porlással együtt most csak 16 és fél százalékot fog leadni. Kutkafalvy Miklós interpellációjára Bánffy Miklós gróf külügyminiszter azt válaszolta, hogy Marienbadban a rendes gazdasági viszony helyreállításáról tárgyalt Benes cseh külügyminiszterrel és reméli, hogy a tárgyalások, amelyeket folytatnak, sikerre vezetnek.

Július 19. Az őrlési és forgalmi adó részletes tárgyalásánál Hegedüs Lóránt pénzügyminiszter kijelentette, hogy föltétlenül szükséges a cukorrépa megadóztatása. A Cukorközpontot fölösztálják és

a cukor árát 23 koronával leszállítják.

Frühwirth Mátyás a földhaszonbérleti uszora megszüntetése tárgyában bejegyzett indítványát okolta meg. Róbert Emil az 1921—22. évi költségvetésnek első öt hónapjában viselendő közterhekről szóló

költségvetési fölhatalmazást

ismertette.

Július 20. Tomcsányi Vilmos Pál benyújtotta a szerzőjog védelméről, a hazaárulók vagyoni felelősségéről és a felsőház reformjáról szóló törvényjavaslatokat. Karafiáth Jenő interpellációjára Bánffy Miklós gróf külügyminisz-

ter azt felelte, hogy a magyar kormány mindig figyelmeztette szomszédainkat a területükön folytatott bolsevista aknamunkára. Turi Béla a szerb határőrök kegyetlenkedéseire hívta föl a kormány figyelmét.

Július 21. Czeglédy Endre a költségvetési felhatalmazás vitája során újból a termelési munka megindítását sürgette. Gaál Gaszton a kivételes hatalom ellen beszélt és a bürokrácia hibájának róta fel, hogy sok árucikkkel itthon drágábban kell megvásárolni, mint külföldi kereskedőknél. Hegedüs Lóránt Kósó István kérésére az újszegedi lakosság virág és zöltségzállítmányai részére megadta a vámmentességet. Pálffy Dánielnek interpellációjára azt válaszolta, hogy az iparosok adósságairól a bíróság dönt. Bibari Szabó József interpellációjára pedig azt a feleletet adta, hogy

az ezer koronán aluli kényszerkölcsönöket

csak az ingatlan vagyonszállítási megzavazása után bajt-hajta be.

Július 22. Négyesy László napirend előtti felszólalásában leszögezte, hogy a francia szenátusnak azon az ülésén, amelyen a trianoni békeszerződés becikkelyezését tárgyalták, Briand kijelentette, hogy Magyarország feldarabolását már a háború során elhatározták. Perlaky György tartalmas beszédében

Baranya kiürítését

sürgette. Bánffy Miklós gróf külügyminiszter megnyugtatta a Házát, hogy Baranya kiürítése küszöbön áll. Ami a jóvátétel összegéről keringő híreket illeti, azok minden komoly alapot nélkülöznek, mert Magyarországot az antant úgy tekinti, mint másodszorban adóst.

MEZŐGAZDASÁG

A tarlószántás.

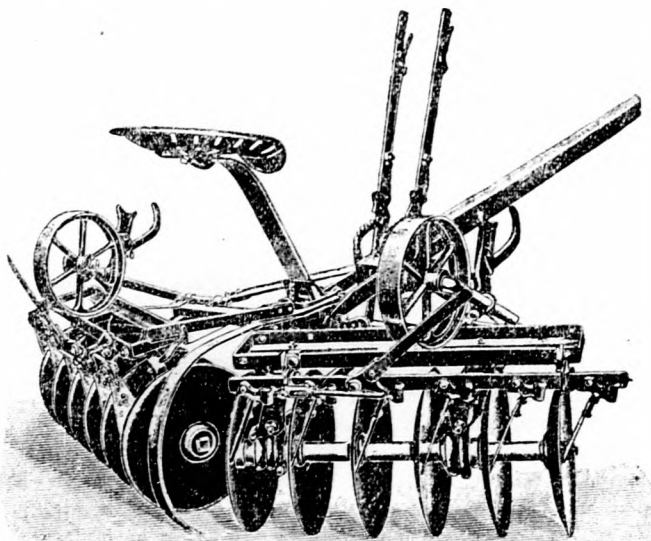
Irta: Baranyai Rezső.

(Képpel.) Örül az ember lelke, mikor egy kisgazda földjén hántott barázdákat pillant meg a kepék közt. Sokáig tartott, míg eljutott ide is amaz aranymondás: «az arató nyomában eke járjon, különben nem járhat a helyen jövőre arató sem.» De azért még mindig kevesen vannak az ilyenek; sokkal többen pihentetik a tarlót a jövő tavaszig és csak közvetlenül a tavaszi vetés előtt akasztják bele az ekét a megtömődött, röggel teli talajba.

Nem csoda, ha az ilyen gazda földje csak gyomot terem s a következő év júniusában piros vagy kék tenger hullámszik az aranykalászkok helyett. Milyen összefüggés van a gyomok és a tarlószántás közt? — kérdezhetné valaki. Régi tapasztalat, hogy az aratáskor a talajra szóródott magvak ott vesztegelnek anélkül, hogy csiraképességüket elvesztenék. Egyelőre kicsirázni se tudnak, mert ehhez nincs elég vizük. Mikor azonban a reakövetkező év tavaszán a vetőszántás a földbe sodorja őket, a művelési növény magvával együtt jó magágyba kerülnek s így buján fejlődve, újra kivirulnak, megérlelik magvukat tízszeresen-százszorosan, mire az aratás elérkezik. Ezzel szemben a hevenyében alábuktatott tarlón a gyommagvak csakhamar kikelnek, mert kapnak elég nedvességet s ha ugyanazon talajt őszelel újból szántjuk, belefójtjuk a gyomot a talajba s elpusztítjuk még mielőtt újból magot érlelhetett, azaz szaporodha-

tott volna. Nem lehet tehát tagadni, hogy a tarlószántás a gyomirtásnak legjobb és legolcsóbb eszköze.

Nagyon fontos és hasznos művelet a tarlószántás azért is, mert «nedvességet gyűjt a talajba» a következő vetemény számára. Hazánkban különben se esik elegendő csapadék. A megülledett, felszántatlan kökemény talajba pedig még ebből a kevésből is alig szívárog be valami, hanem ez lefolyik róla a határárokba. De az a csekély beszívárgott mennyiség se marad benne soká. Ugyanis a tömött talajban állandóan szívárog fel az altalajból a víz s a felszínre jutva, a nap hevének vagy a szárító szeleknek hatására elpárolog. Ezzel szemben a felszántott talajba a csapadék könnyen behatol, a morzsalékos anyag mohón szívja azt magába és meg is tartja. Mihelyt ugyanis a talaj felületének tömörsége (szántás, kapálás következtében) megszűnik, a víz már nem húzódnak fel egészen a felületre s így nem esik az elpárolgásnak áldozatul, hanem visszamarad a talajban a jövő évi termés számára.

Tárças borona.

De még egyéb, jelentős haszon is háramlik a tarlóhántásból: a hántott föld nem szárad ki, nem keményedik meg s így a következő szántás alkalmával könnyű, röggmentes lesz a szántás és nyomában rugalmas, porhanyó, morzsalékos talaj, azaz ideális minőségű. Az alábuktatott barázdák közt a tarló is elkorhad, ami még jobban biztosítja a növények által annyira kedvelt morzsalékos talajállapotot.

De nemcsak a gyomokat őrli a tarlóhántás, hanem közvetve alattomos ellenségeinket: a drótférget is. Lapozzuk fel a «Vasárnap» ezidei 27. számát, ott olvashatunk e kártevő rombolásáról és olvashatjuk a védekezés eszközei közt ezt is: «Irtassuk mindenhol a gyomot s buktassuk a tarlót már akkor, mikor a gabona még keresztékben fekszik a földön».

Igaz, hogy a tarlóhántás akkor ró munkát a gazdára, mikor a betakarulással és csépléssel ugyancsak el van foglalva. De azért a tarlószántás az említettek szerint oly fontos művelet, hogy erre okvetlenül kell időt szakítani. Annál is inkább könnyen határozhatja el erre magát a gazda, mert a legcsekélyebb szántással is célt ér, sőt a gyommagvak kikelését a sekélyebb szántás

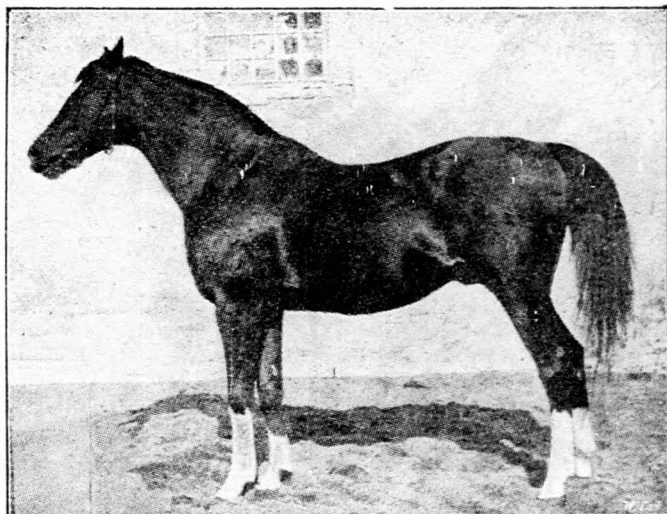

jobban biztosítja, mint a mély. Kiválóan alkalmas tarlóhántásra a tárcsás borona is, melyet egy évtizede hoztak be hozzánk Amerikából s amely gyors munkát végez, úgyannyira, hogy vele 3 drb hármás ekét lehet pótolni. Campbell amerikai tanár lelkére köti a gazdáknak, hogy különösen száraz vidékeken az aratógép után azonnal járjon a tárcsás borona. De ha valakinek tárcsás boronája nincs, az ekével való szántásra pedig nincs elég ideje, legalább annyit tegyen meg, hogy karcolja fel keresztben-hosszában tarlóját egy jól megterhelt boronával. A gyommagvak minden valószínűség szerint így is a talajba jutnak, másrészt kap így a talaj felületére mégis némi portakarót, mely visszatartja a nedvességet s mely alatt megpuhul, megéri a talaj.

Az arabs telivér.

Irta: Schandl József dr.

(Képekkel.) Az óriási arabs félszigetnek közepe, a vahabitáktól uralt Nedsed-fensíkok pusztaságainak szülötte az arabs telivér. Évszázadok óta lovon járt kalandos útjaira e rabló nemzetség, mely bizonyára nagyon sokszor — üldözve elleneitől — hatalmas erőpróbának vetette alá paripáit. Csak annak volt előtte becsülete s csak annak ivadékait tartotta érdemesnek felnevelni, mely kellő időben «a szél szárnyain» ragadta őt tova s melynek «futhatott volna által a tengeren s nem esmerszett volna, hogy víz van a körmén». Minden arabiai utazó meséli, hogy az arabs végtelen szeretettel csüng kipróbált állatján: ápolja, becézi; erre űzditja már Mohamed próféta, midőn lelkébe vési: «Ahány szem árpát adsz a lónak, annyi bűnöd bocsáttatik meg», vagy más helyen: «Okos asszony és termékeny kanca a legjobb birtokok». Mindazáltal az arabiai pusztaság ismerői előtt nem lehet kétséges az, hogy e nemes paripának hazájában csak gazdájának sátránál, vagy egy termékeny oázis útbaejtésekor lehet része árpa, tejbe áztatott datolya, szőlő, tojás és hasonló csemegékben, de néha, sőt tán gyakran reáköszöntenek a megpróbáltatás napjai, midőn naphosszat száguld a sivatag izzó

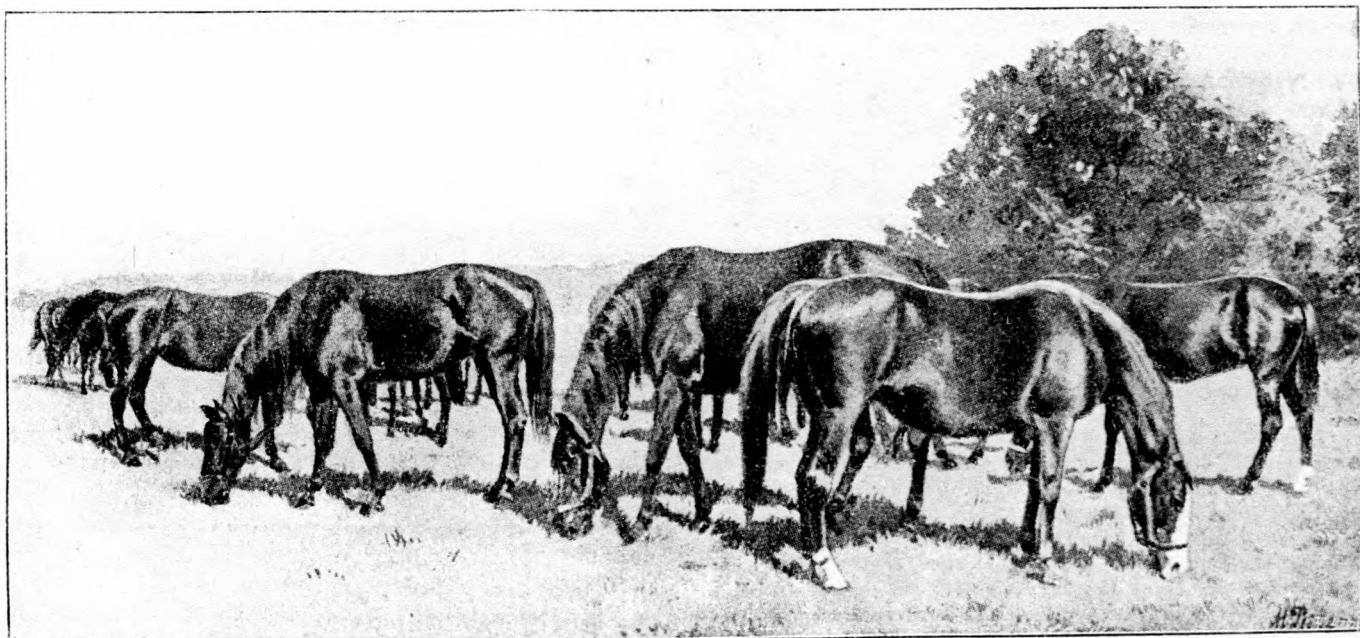

Arabs telivér.

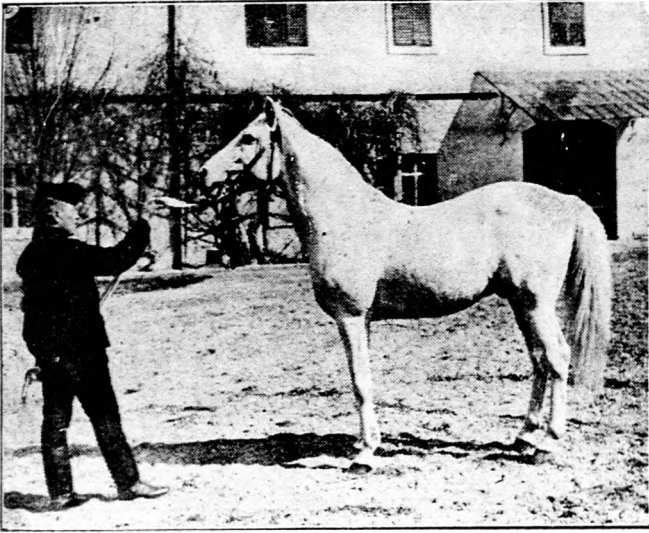
homokján anélkül, hogy egy harapás fúvel, vagy egy kerty vízzel hűthetné forróságát, csillapíthatná éhségét.

E néhány idevetett gondolat adja meg a feleletet ama kérdésre, hogy mikép keletkezett az arabs telivérfajta. Egy kitűnő lovasnép öntudatlan tenyészkiválasztása, gondos ápolása, edző nevelése folytán a keleti lóból «kikristályosodott» e formás, arányos, edzett, szívós és gyors ló, mely éppen kiválóságainál fogva a nemesítő szerepét játszotta és játssza ma is az összes művelt népek lótenyésztésében.

Hyppologusaink ideáljának: az angol telivérnek is a puszták arabs lova adta a vér nemességét. Az angol fejedelmek ismételtén Arábia vidékéről hozattak csődöröket, sőt II. Károly a «királyi kancák» importálása útján egy csapásra szerencsés kézzel döntő befolyást biztosított az arabs vérnek a telivér történetében. Angliát követték e téren a franciák, a németek. Sőt lótenyésztésünk felvirágzását mi is az arabs vérnek köszönhetjük. A hódító Szulejmanok seregében ezrével jöttek

Kancák a legelőn; előtérben az arabs telivér, a többiek anglo-arabs telivérek.

Arabs telivér csöddör.

leigázott hazánkba a keleti csöddörök. A lovas magyar nép csakhamar felismerte értékét a «szerecsen» lónak s boldog volt, ha ilyenrel termékenyíttethette meg kancaját. Az erdélyi főurak méneseibe is ajándék vagy vétel útján beszívargott az arabs vér s megnesemítette parlagi állományukat. Mikor a török kivonult honunkból és megindult az ország közgazdaságának építése, a lótenyésztés intéző körei apró lovaink nemesítésére csak az arabs lovat tartották hivatottnak s megvetették alapját a bábolnai arabs ménesnek. Sőt még ma is «felette nagy szükségünk van — az országos lótenyésztés intézői szerint — a románoktól megtépázott lóanyagunk átdolgozása érdekében a nagy átörökítőképeséggel bíró, szívós és minden tenyésztésre alapot teremtő arabs vérré».

Finom, száraz feje, nagy, sötét szemei, hatalmas orrlyukai, apró, de mozgékony fülei élénk temperamentumról tanuskodnak. Nyaka karcsú. Középmagas marja alig észrevehetőleg megy át a hátba és a szépen formált, gömbölyded farba, melyet a magasan hordott, hosszú, finom fark zár be. Hengeres törzsét izmos, acélos inú és erős, szilárd patákat viselő lábak hordozzák. Nagybőrára sűrű, de nagyon sok arabs lovat láthatni sárga és világos pej, sőt fekete színben is. Tetszetős formájú, fűrge, kitarító, tanulékony, jóindulatú, igénytelen és bátor jószág, de kicsi termetű. Habár bábolnai ménesünkben már 1—2 marokkal nőtt az eredetiekkel szemben, bizony az arabiai vásárokról behozott csöddörök alig haladják meg a 135—140 cmt magasságban. Ez az oka annak, hogy nemesítő szerepével mind kisebb térre szorul, de történelmi értékét el fogja ismerni mindenki, ki tudja azt, hogy a nemes angol telivérben és a világhírű magyar juckerben az ő vére csörgedez.

HOGYAN SZOKTATHATJUK ÖSSZE A DISZNÓKAT?

Ha idegenből disznót teszünk a régiék óljába, gyakran igen sokat kell vesződni, míg összeszoknak. Legtöbbször sikerül ez úgy, ha petroleummal, foghagymás vízzel leöntözzük valamennyit. Egy német gazda ilyen úton nem ért célt. Most úgy próbált a bajon segíteni, hogy az öregebb állat egyik hátsó lábát hozzákötötte az ólhoz úgy, hogy azért enni tudott. Erre a béke helyreállt. Amidőn 12 óra multán a disznót kiengedte, a fiatalabb volt az úr az ólban, amit az öregebb szépen eltűrt. Több éven át folytatta ezt az eljárást s a kívánt eredmény mindig megvolt.

SŐRÁRPA. Hogy egy bizonyos árpa alkalmas-e sörgyártásra és így magasabb árban adható-e el, az nem a fajtától függ. Még a kimondottan sörárpaféleségek (pl. Chevalier) is csak a nekik igazán megfelelő talajon és éghajlat alatt adnak sörgyártási szempontból kifogástalan minőségű termést. Valamely árpát akkor neveznek ugyanis sörárpának, ha a) lehetőleg súlyos, mert a súlyos árpánál kevés a héj és több a lisztes rész; b) halaványsárga színű, mi annak a jele, hogy nem ázott, esőverte vagy megfűledt garmadából való és így a csirázóképessége jó; c) héja finoman ráncolt legyen, mi a vékony héjának ismertető jele; d) proteintartalma 9—10,5 százalékot meg ne haladja; e) kettévághva a metszési lap felülete lisztes és ne üveges legyen, helyesebben: 100 szemében 10—15 darabnál több üveges törésű ne legyen; f) csirázóképessége akkora legyen, hogy 100 szemből 94—98 szem okvetlenül kicsirázzék. A talaj, éghajlat és időjárás dönti el tehát azt, hogy sörárpánk vagy takarmányárpánk terem-e.

ABRAKTAKARMÁNY LEROMLOTT LOVAK ÉS CSIKÓK SZÁMÁRA. Belgiumban leromlott lovak és csikók kondícióját úgy állítják helyre, hogy a sovány lovat pár hétig legelőre hajtják s ezenkívül jól etetik még abraktakarmánnyal. Télen a rendes takarmányon kívül egy forrázatot adnak, mely áll két liter zúzott zabból, egy liter buzapolyvából, egy pohár lenmagból és egy kávéskanál sóból. Csak annyi forró vizet kell a keverékhez önteni, amennyit felvesz anélkül, hogy a víz lefolyna. Leforrzás alatt a takarmánykeveréket erősen fel kell keverni. A keverék naponta frissen készítenendő, mert ha több napra előre elkészítjük, megsavanyodik.

A TOJÁS SÁRGÁJÁNAK SZINÉT BEFOLYÁSOLÓ KÖRÜLMÉNYEK. Habár a fajtanak is van befolyása a tojás sárgájának élénkebb vagy kevésbé élénk színárnyalatára, mégis legnagyobb hatással bír erre a takarmányozás. A növényi tápanyagok közül a tengeri, zab, lucerna, lóhere, az állati tápanyagok közül a húsliszt, húshulladékok, halliszt adnak a tojás sárgájának élénk színt. A paraj (spenót) a tojás sárgájának vérvörös árnyalatot kölcsönöz, mérsékelten felvett rovarlevegő (cserebogár) folytán a tojás sárgájának színe sötétsárga lesz, míg igen sok rovarlevegő barnás színűvé teszi azt. Mindazáltal a tojás sárgájának szép színe érdekében igen sok húslisztet vagy hallisztet a baromfiakkal nem szabad etetni, mert akkor az izletesség szenved. A tojás termelésénél pedig mégis csak az a fődolog, hogy a megfelelő takarmányozás folytán a tojás minél izletesebb legyen.

A VÉR TAKARMÁNYÉRTÉKE. A vér átlagosan 19 százalék emészthető fehérjét tartalmaz, miért is a legértékesebb takarmányok közé tartozik. A friss vért néhány napig el lehet tartani, ha jégverembe tesszük, vagy oda, hol a hőmérséklet állandóan alacsony. Melasseval kevert vér nyáron hetekig áll romlás nélkül. A friss vért legcélszerűbb felhasználni sülőd-hizlalásra: 1—1½ kg. keverendő naponta 1—1 sülőd korpá vagy daraadagja közé. A nagyobb vágóhidakon gyűjtött vért megszárazítják, felfőzik és porát megőrölve hozzák forgalomba, mint takarmányt. Ez biborvörös, szagtalan por. A vérliszt minden állattal (csikó, borjú, malac) etethető. Mivel drága, főleg fiatal állatokkal etetik, mert ezek hálálják meg legjobban a benne levő sok fehérjét. Ujabbban a vért keverik egyéb száraz takarmányokkal (takarmányliszt, korpá, lenmagpogácsa, csontliszt), majd a keveréket kiszárazítják és vagy por alakjában hozzák forgalomba, vagy pedig oly alakban, mint az olajpogácsákat árulják. Morzsalékony, izletes, könnyen emészthető takarmányok ezek, de túldrágák. Etetik őket sertésekkel, szarvasmarhával, sőt zabpótlékul 1—1½ kg. napi adagban lóval is.

Beteg állatok vére természetesen csak oly erélyes felfőzés után etethető fel, mely biztosítja a betegség esetleg jelenlevő baktériumainak pusztulását.

«Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy Hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország föltámadásában. Amen.»

TANÁCSADÓ

KÉRDÉS. Harctéren elhalt bátyám örököse apám volt. Apám, mielőtt az örökséget átölte volna, elhalt, ki örököl most utána? (Lajosmizse.) — **FELELET.** A hagyaték eredetére való tekintet nélkül arra fog szállani, aki az apa után, mint törvényes vagy végrendeleti örökös van hivatva örökölni.

KÉRDÉS. Kétholdas lörpebirtokos vagyok és az első- és másodosztályú ezüst vitességi érmeikkel rendelkezem. Jogosult vagyok-e vitéli telekre? (K. J.) — **FELELET.** Az előljárátság útján jogában áll vitéli telekért a Vitéli székhez folyamodni.

KÉRDÉS. Azok a kereskedéseim, akik a háború tartama alatt katonai szolgálatot teljesítettek és foglalkozásukat nem üzték, jogosultak-e iparendélyre? (K. I., Kaba.) — **FELELET.** Nemcsak, hogy jogosult, de előnyben részesítendő az iparendély kiadásánál.

KÉRDÉS. Kertészeti iskolát óhajtanék végezni, hol van ilyen? (Egy olvasó, Nagyhalló.) — **FELELET.** Levelébe nem tüntette ki, hogy a tanintézetet vagy pedig a kertészeged-iskolát óhajta elvégezni. A magasabb fokú szakiskola a M. kir. Kertészeti Tanintézet (Budapest, I., Ménézi-út 45.). A tanfolyam 3 év, felvétetnek oly egyének, kik legalább 6 középiskolát végeztek. Alacsonyabb fokú képesítést ad a m. kir. kertészeged és mérhész munkásképző iskola (Gödöllő). Mindkét intézet igazgatósága készséggel ad felvilágosítást az érdeklődőknek.

KÉRDÉS. A háztulajdonos lakásomat felmondta, köteles vagyok-e elfogadni? (Ifj. H. I., Mezőberény.) — **FELELET.** Az a kérdés, hogy a háztulajdonos mire alapította a felmondást. A lakásügyi szabályok szerint néhány ok van a felmondás érvényesítésére, minthogy azonban az okot nem közölte, végleges véleményt nem áll módunkban mondani.

KÉRDÉS. A borkezelést hol tanulhatom meg? (Enyingi előfizető.) — **FELELET.** A borkezelés elsajátítható a m. kir. pincészeti tanfolyamon (Budafok, Pestm.). Az igazgatóság kívánatra szívesen ad bővebb felvilágosítást.

KÉRDÉS. Kendermagos plymouth és fekete orpington-csirke hol szerezhető be? (F. J. Hatvan.) — **FELELET.** Kendermagos plymouth-csirke kapható Fiedler Lajosné baromfityénészetében Monoron. Fekete orpington tudtunkkal jelenleg nem kapható Csonka-Magyarországon, mert az ezekkel foglalkozó tenyészetek megszállt területen vannak. Fehér orpington kapható Biró Lajosné baromfityénészetében Tatatóváros (kert).

KÉRDÉS. Etethető-e az állatokkal a magvakról megfosztott mákfaj és mi annak a takarmányértéke? (V. J. Nyiregyháza.) — **FELELET.** A magvakról megfosztott mákfajnak jelentéktelen a takarmányértéke, de máskülönbön ártalmatlan, mert csak az éretlen fejek tartalmaznak mákonyt. Ha gyomortöltelék gyanánt etetni kívánja, valamennyi állatnak adhatja, de miután azok az egymagában adagolt mákfajekhez nem nyulnak, összecsúzva más takarmányhoz, pl. darához, répához kellene keverni. Ellenben a

mákszalma jobb takarmány s azt a juh eszi legszívesebben. A mákszalmban 22 százalék az emészthető fehérje s keményítőértéke 17,2 százalék, tehát akkora mint a zabszalmáé.

KÉRDÉS. Hol tanulhatom meg a gépköcsi vezetői szakmát? (Szalkszentmártoni előfizető.) — **FELELET.** Az állami sofőr-tanfolyam, Budapest, X., Százados-utca 14. szám alatt van. Itt a felhasznált anyagárát és a javítási költségeket kell megtéríteni. A gépköcsi vezetést bárhol kitanulhatja, de a rendőrségen vizsgát kell tennie, ahol hajtási igazolványt adnak. Nagy Sámuel (Budapest, Sziget-utca 4-6.) szintén foglalkozik a vezetővel való kiképzéssel.

KÉRDÉS. Apám után 1919. júliusban örököltöm 6 hold földet. Az ingatlan után fizetendő hagyatéki illetéket csak f. é. február havában vetelték ki, melyik értéket kell alapul venni az ille-

A csendőrvértes emléktáblájának leleplezése.

A közműn alatt vértanúhalált halt Ferry Oszkár altábornagy, Borhy Sándor és Menkina János alezredek emlékére felállított emléktáblát kivégzésük színhelyén, a Mozdony-utcai elemi iskolában megható ünnepség keretében leplezték le július hó 21-én. Képünk az ünnepélyt ábrázolja. Az emelvényen Pékár államtitkár mond ünnepi beszédet.

lék kiszabásánál? (M. Majunka.) — **FELELET.** Mindig az örökös elhalálzásának időpontjában levő közönséges forgalmi érték szerint szabandó ki az illeték.

KÉRDÉS. 26 éves nőtlen férfi vagyok, felveznek-e rendőrnek és hol jelentkezzem? (Városhídóv.) — **FELELET.** Feddhetetlen előéletét és katonaviseltségét igazolva, bármelyik főkapitányságon beadhatja kérelmét a felvétel iránt.

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

A MAGYAR UJSÁGÍRÓTESTÜLETEK A HADIFOGLYOKÉRT. Az összes magyar ujságírótestületek szöveget a külföldi ujságíróegyesületekhez a hadifoglyok hazaszállításának támogatása ügyében. A szöveget Rákosi Jenő szervezte s többek között Prohászka Ottokár, Bónitz Ferenc, Rákosi Jenő, Molotay István stb. írták alá. A Katolikus Írók és Hírlapírók Országos Pázmány-Egyesülete külön felhívásban fordult a világ összes katolikus lapjaihoz a hadifogolymentő akció érdekében.

Nemzetközi agrárkonferencia Párisban

A világ földművelőinek világszövetsége megalakítása céljából Európa agrárállamainak képviselői Párisban értekezletre gyűltek össze. Magyarországot az értekezleten Mayer János államtitkár, Schandl Károly dr. nemzetgyűlési képviselő, lapunk felelős szerkesztője és Blaskovich Sándor v. képviselő képviselték. A magyar kiküldötteket az értekezleten tüntető szíveséggel fogadták.

Az értekezlet a francia mezőgazdasági szövetségnek palotájában folyt le. Elküldötték képviselőiket Belgium, Bulgária, Franciaország, Hollandia, Írország, Magyarország, Olaszország, Lengyelország és Svájc. Kimentették elmaradásukat az angolok, osztrákok és a csehek. A németek a felszőlizsiai események miatt nem jelentek meg. A megjelent nemzeteken kívül Luxemburg, Canada, Chile, Litvánia csatlakoztak a szövetség eszméjéhez. Jugoszláviából csak a horvátok (Radicsék) jelezték csatlakozásukat.

Toussain francia főmegbízott ismertette a világszövetség célját. Leszögezte, hogy a nemzetközi agrárszövetség keresztény erkölcsi alapon áll és minden ország mezőgazdaságának szövetkezése úján az egész emberiség jólétét és békéjét akarja biztosítani.

Az értekezleten minden állam képviselője felszólt. Blaskovich Sándor megköszönte Mauri olasz miniszternek fáradozását, aki a magyarok meghívását közvetítette. Schandl Károly dr. a magyar agrárszövetkezetek nevében üdvözölte a nemzeti szövetség eszméjét, felhívta a megjelentek figyelmét a Magyarországgal történt igazságtalanságokra.

Elhatározta az értekezlet, hogy évenként közgyűlést tart más és más székhellyel. A központi végrehajtó-bizottság esetről-esetre kieliöli a gyűlés helyét. Elhatározta továbbá, hogy a különféle földreformokat tanulmányozni fogja a

mezőgazdasági termelés fejlesztése szempontjából. Tiltakozott az értekezlet az ellen, hogy a népszövetség ipari munkaügyi hivatala beleavatkozzék a mezőgazdasági munka szabályozásába. A végrehajtó-bizottság megalakításánál Blaskovich Sándort Magyarországrészéről választották be.

Az értekezlet után vacsorát adott a francia mezőgazdák szövetsége a vendégek tiszteletére. Az értekezlet elnöke a vacsorán Mayer János államtitkárt megasztelisként maga mellé ültette. Itt Mayer János államtitkár mondott igen nagyhatású beszédet a magyar agrárizmus fejlődéséről és jelentős szerepéről.

Másnap a magyar delegátusok a franciákkal még külön megbeszélést folytattak. Felkeresték még a francia szenátus «magyarbarát csoportjának» tagjait is. Majd elhagyták Páris. Budapestre visszatértükben Berlinben és Regensburgban tárgyaltak még a német és bajor agrárvezérekkel.

A SZÖVETSEGGŐZI ELLENŐRZŐ-BIZOTTSÁGGAL VALÓ ÉRINTKEZÉS MÓDJA. A trianoni békeszerződés katonai, hadihajózási és léghajózási rendelkezéseit a szövetségközi bizottságok ellenőrzésével kell végrehajtanunk. E bizottságok központi hivatalaikat Budapesten állítják fel. A bizottságnak joga van bárhova kiszállni. A bizottsághoz a magyar kormány szakértőket rendelt, akik az érintkezést közvetítik. Hivatalos érintkezést csakis az összekötő tisztek közvetítésével lehet minden hatóságnak fenntartani. Összekötő tiszt nélkül megjelenő bizottságoknak semmiféle hivatalos felvilágosítást nem lehet adni. Az erről kiadott rendelet utasítást tartalmaz a helyi hatóságok részére, hogy miként kell érintkezni az ántánbizottságokkal.

CSENDŐRVÉRTANÚK EMLÉKÜNNEPE. (Képpel.) A terroristák által kivégzett csendőrtisztek emléktábláját nagy ünnepség keretében leplezték le a Mozdony-utcai iskolában. Az ünnepségen megjelent Ráday Gedeon gróf belügyminiszter, Pékár Gyula és Nádossy

Imre államtitkárok valamint a katonaság és a társadalmi egyesületek kiküldöttei. Az ünnepi istentisztelet után Zadravec István táborigazdamester püspök mondott magasztaló beszédet. Ezután lehullott a lepel az emléktábláról, melyen a következő sorok állnak: «Ezen épületben szenvedtek hősiességgel vértanú halált a nemzeti ügy szolgálatában 1919. évi július hó 21-én Ferry Oszkár cs. és kir. altábornagy, csendőrségi felügyelő, Borhy Sándor és Menkina János m. kir. csendőralezredes». Ezután az emléktáblát megkoszorúzták. A Mozdony-utcat a csendőrvértanúk emlékére Ferry Oszkár-utca névre keresztelték. — Püspök-ladányban is most leplezték le a kommunisták által kivégzett Pongrácz csendőrszázados és három csendőrtársa

A Nagypöse-Ludac Gyöngyösmelléki ifjúság a háborúban elesett hősök szobrának felállítására pompásan sikerült műkedvelő előadást rendezett. Szinre került a «Sárga csikó». Beküldte: joktai Gömlös József.

síremlékét. Az ünnepségen mise után *Forgách* Elemér csendőrszázados tartott emlékbeszédet. Majd leleplezte a sírkövet, melyen ez áll: *Pongrácz százados, Ferencz őrmester, Tóth őrmester és Jakobos csendőr. Hazafiságuk miatt vöröskatonák 1919. április 20-án meggyilkolták. Állította a bajtársi szeretet.* Az ünnepség végén díszszázad vonult el a hősök sírja előtt.

AZ ÚJ BUDAPESTI REFORMÁTUS PÜSPÖK MEGÉRKEZÉSE. *Ravasz* László dr., a dunamelléki református egyházkerület újonnan megválasztott püspöke, Kolozsvárról új székhelyére, Budapestre érkezett.

A ROMÁNOK 34 MILLIÁRD KÁRT OKOZTAK A MÁV-NAK. Az államvasutak igazgatóságának kimutatása szerint az összeomlások Magyarországon 105.308 teherkocsi volt. Ez a szám 1918 novemberében 35.401-re csökkent. A 8860 személykocsiból pedig novemberben már csak 4275 maradt. Mozdonyunk 1918 novemberében 4887 darab volt. A fegyverszüneti megállapodások végrehajtása 2132 mozdonyunkba került. A románok összesen 34.160 darab MÁV kocsit vittek el. Ezenkívül elhurcoltak 37.756 vasuti kocsirakományt. Összegekből a román megszállás 29 milliárd 650 millió korona kárt okozott a MÁV-nak; ez a kár a fegyverszüneti szerződés megszegéséből eredő károsodással együtt meghaladja a 34 milliárdot. Jelenleg a MÁV-nak 2489 személykocsija, 1852 mozdonya és 10.370 teherkocsija van.

A HALÁSZI-I TÜZKÁROSULTAK SEGÉLYT KÉRNEK. Halászi községben ez év június hó 23-án nagy tűzvész pusztított. A tűzkárosultak, kiket a tűzvész mindenüktől megfosztott és kimenthetetlen nyomorban szenvednek, a magyar társadalom jó szívéhez fordulnak segítségért. Aki csak teheti, küldje el adományát a Halászi-i Tűzkárosultak Segélybizottsága címére (Halászi, Mosonmegye).

KEZDŐDNEK AZ ALFÖLDI ÁRVÍZSZABÁLYOZÓ MUNKÁK. *Nagyatádi Szabó* István földművelésügyi miniszter rendeletet bocsátott ki, amelyben elrendelte, hogy az Alföldön az összes árvízszabályozó munkálatok azonnal megkezdődjenek, hogy ezeknél a munkálatoknál az önhibájukon kívül *kenyer nélkül maradt mezőgazdasági munkások munkához és kenyérhez jussanak.*

JUBILÁLÓ ÉLETMENTŐ. *Nyul* Lajosról, a kecskeméti színház tagjáról többször adtak már hírt a lapok életmentésekkel kapcsolatban. *Nyul* most tartja jubileumát ezen a téren, amennyiben minap mentette ki Szolnokon a Tiszából a tizedik vízbenfuldoklót.

MAGYAR KÓRHÁZ AMERIKÁBAN. *Clevelandban Földes* Dezső dr.-nak sikerült a hatóságok támogatásával modern és nagy kórházat alapítani. A kórház orvosai mind magyar emberek lesznek.

KOLERA ÉS BORZALMAS ÉHINSÉG OROSZORSZÁGBAN. Egyik orosz lap írja, hogy a kolera az egész országban szedi áldozatait. *Az éhező földművesek millió számára bagyják ott falujukat és elhurcolják mindenfelé a ragályt. Oroszországban az éhínség, amely a kolerát is okozta, borzalmas. Mintegy húsz millió azoknak az embereknek a száma, akik a Volga-menti nagy inség miatt menekülni kénytelenek.*

KÉT MILLIÓVAL CSÖKKENT FRANCIAORSZÁG LAKOSSÁGA. A legújabb népszámlálási eredmény szerint Franciaországnak *Elszász-Lotharingia* és a gyarmatok nélkül 36.084.206 lakosa van, az 1911-iki 38.468.813 lakossal szemben. Az apadás tehát 2.384.607 lélek.

HÁNY EMBERT PUSZTÍTOTTAK EL A KINAI FÖLDRENGÉSEK. A múlt év decemberében Kínában előfordult földrengéseknek a most befejezett megállapítások szerint mintegy 180.000 emberélet esett áldozatul.

Buddha-szobor Japánban.

DRASKOVICS VOLT SZERB BELÜGYMINISZTERT EGY KOMMUNISTA AGYONLÓTTE. Az elmúlt hét péntek délelőttjén *Delnicében* *Milerad Draskovics* volt belügyminisztert egy kommunista két revolverlövessel megölte. A merénylő menekülni próbált, de a minisztert kísérő detektív botlúttal megsebesítette s azután letartóztatta. *Alia Aliagonak* hívják, Boszniából származik. Meggyőződéses kommunistának vallja magát. Beismerte, hogy a zágrábi kiviteli akadémia egyik hallgatója biztatta fel a tette. A hallgatót Zágrábban letartóztatták. A merénylet az egész délszláv államban a legnagyobb izgalmat keltette. *Lai-bachban, Zágrábban, Belgrádban, Szerajevóban* és *Spalatóban* nagy tüntetések voltak. *Spalatóban* a tüntetések alkalmával makacs harc fejlődött ki a nacionalista pártok és a kommunisták között. Számos kommunistát letartóztattak. *Belgrádban* a merénylet híre nagy megütközést keltett. A minisztertanács azonnal összeült és elhatározta, hogy szigorú rendeleteket bocsájt ki a kommunista terroristák megfékezésére.

HALÁLRA ITÉLTÉK A NÁVAYAK GYLKOSÁT. A Návay-gyilkosok bűnpörében a szegedi törvényszék meghozta ítéletét. *Engi* Lajost, aki több társával a gyilkosságot végrehajtotta, *halálra ítélték.* *Anocsjai Tóth* Bélát 15 évi fegyházra, *Nagy* Pétert 5 évi börtönre, *Kis* Ernőt 4 évi börtönre ítélték. A bűnper többi vádlottjára kisebb büntetéseket szabtak ki.

HADIHAJÓBÓL ÓCSKAVAS. Az első dreadnaught csatahajót, a modern hadihajók őst, most adták el Angliában 44.000 font sterlingért ócskavas gyanánt. Építése annak idején másfél millió font sterlingnél is többbe került.

LETARTÓZTATTÁK A KOMMUNISTA LAPOK BUDAPESTI TUDÓSÍTÓIT. A Magyarországot gyalázó bécsi kommunista magyar újságok budapesti tudósítói után már régen nyomozott a rendőrség, míg most sikerült többjüket letartóztatni. Az ügyészségen vannak már *Bánóczy László dr.*, a Vígszínház rendezője, *Kovács Sándor*, *Bánóczy fia*, *Szász Zoltán* újságíró és *Gergely Győző*, a Népszava munkatársa. Letartóztatták *Rejőd Alpárt*, a Giesswein-párt igazgatóját és *Persian Ádám* hírlapírót, akik szintén összeköttetést tartottak fenn a külföldi «emigránsokkal». *Madzsár József* egyetemi magántanár a letartóztatás elől megszökött. A nyomozás még folyik.

A KÖLTŐK VÁROSA. Az oroszországi *Kiew* nevezheti magát legtöbb joggal költők városának, mert a városban nem kevesebb mint 3478 poeta él. Kiewben úgy látszik a versfaragást tartják a legkönnyebb mesterségnek, ilyen módon szaporodott ottan el annyira a költők száma.

AGYONLÓTTÉK 30.000 LOVAT. Az angol kormány elhatározta, hogy a mezopotámiai hadseregnek 47.000 darabból álló lóállományát legfőképpen takarmányhiány miatt 17.000-re szállítja le. Mivel az állatokat a magas szállítási költségek miatt nem volt érdemes az indiai és egyiptomi piacokra küldeni, a feleslegessé vált 30.000 lovat agyonlőtték.

ELKOBÓZZÁK AZ ÉRETLEN DINNYÉT. A vásárcsarnokok igazgatósága figyelmezteti a termelőket és a dinnyekereskedőket, hogy a befőzésre alkalmas dinnyéket kivéve, a még éretlen dinnyéket ne hozzák vaggonszámra Budapestre, mert a vásárcsarnok igazgatósága el fogja kobozni.

A REPÜLŐGÉPEK KIPUSZTÍTJÁK A GÓLYÁKAT. *Radeslock* Hermann német természetbúvár tanulmányt adott ki, mely szerint a gólyáknak észrevehető pusztulása a technika vívmányaira vezethető vissza, még pedig különösen a repülőgépre és az erős villanyáramvezetésekre.

15.000 RUBEL FIZETÉSE VAN A KOSTROVAI MACSKÁNAK. Az egyik orosz újság az állami hivatalok visszaéléseit leplezi le. Többek közt megemlíti, hogy a kostrovai erdészeti hivatal költségvetésébe havi 15.000 rubelt vettek fel egy macska eltartása címén. A macska tartását azzal indokolja a hivatal, hogy az elszaporodott egerek pusztítása végett van szükségük rá. Az orosz cikkíró megemlíti, hogy neki 1500 rubellel kevesebb fizetése van, mint a kostrovai macskának s csak azon csodálkozik, hogy annak ilyen szép fizetés mellett még égerre is fáj a foga.

NÉGEREK, AKIK HIRTELEN MEGFEHÉREDNEK. Egy brüxi, német sportklub fölöttébb különös módját találta ki annak, hogy megsokszorozza jövedelmét. Boxmérkőzést rendezett, ami magában nem volna különös, mert a box-láz világszerte dühöng. Ám mérkőzés közben a sportklub négerjei izzadni kezdtek és minél jobban izzadtak — annál inkább *fehéredtek*. Kiderült, hogy a «néger» feketére mázolt külvárosi síhederek. Háromezer néző gyűlt össze a mérkőzésre, akiktől kétszeres helyarat szedett be az élelmes sportklub. Ám a felbőszült közönség megrohanta a rendezőket és alaposan elpáholta a boxbajnokokat. A klub ellen azonkívül a rendőrség is eljárást indított család vétsége miatt.

TIZENNÉGY ÉVI SZÁRAZSÁGOT JÓSZOL EGY FRANCIA IDŐJÓS. A bibliai József a hét sovány és a hét kövér tehénből hét rossz és hét jó esztendőre következtetett. Egy francia időjós nem elégszik meg hét évvel, hanem azt jósolja, hogy tizennégy száraz esztendő fog következni egymásután. Nem teheneke alapítja jóslatát a modern próféta, hanem a napfoltokra.

SZTRÁJKOLNAK A HERINGEK IS. A norvégiai halászok az idén igen silány fogást csináltak. Egész 1909-ig kell visszamenni, hogy a norvég halászok évkönyvében ilyen rossz esztendőre találjunk. Az idei fogás 667.000 hektolitert tesz ki a tavalyi 1.073.635 hektolitert szemben. Az idei halászat eredménye pénzben kifejezve két millió norvég korona kilenc és fél millió korona helyett. Nem szólva a két esztendővel ezelőttről, amikor 27 millió koronát hozott a halászat.

AKIÉRT MILLIÁRDOSNÓK RAJONGNAK. Münchenben letartóztatják egy kereskedőt, mert csalárd uton három autómobil tulajdonított el 350.000 márka értékben. Egy angol hölgy azonban nyomban 200.000 márka óvadékok ajánlott föl szabadlábrahelyezéséért. Nem sokkal rá egy amerikai hölgy is jelentkezett, aki 400.000 márka óvadék ellenében ki is szabadította a kereskedőt és magával vitte Kölnbe. Ugyancsak szeretetreméltó ember lehet az a kereskedő!

TIZENNÉGY ÓRA ALATT ÍRTAK MEG EGY SZINDARABOT. A napokban London egyik színházában színter került egy darab, amelyet *Edgar Wallace* írt. A drámaíró híres róla, hogy milyen hamar dolgozik, de most fölülmulta önmagát és rekordot teremtett, mert háromfelvonásos színművét, amelynek «*My Lady*» a címe, rövid tizennégy óra alatt csapta össze. A színházigazgató ugyanis próba alkalmával észrevette, hogy legujabban színter kerülő darabja nem fog tetszeni a közönségnek, más újdonság azonban nem állt rendelkezésre. Fogta hát a telefonkagylót és felhívta Wallacet.

— A legsürgősebben darabra van szükségem!

— Mikorra?

— Azonnal.

— Nincsen kész szindarabom!

— Akkor írjon egyet!

— Holnap reggelre megkapja!

Meg is kapta és a darab fürgeteges tapsot aratott.

VÁSÁR ÉS PIAC

Gabona- és vetőmagvásár. Új búza július–augusztusi szállításra 1090 K, új rozs július havi szállításra 810 K, augusztusra 800 K, takarmányárpa minőség szerint 880–920 K, sörárpa 1100–1150 K, ó zab 1050–1080 K, új zab 1040–1060 K, repce 1300 K, köles 750–780 K, tengeri 1020–1040 K, bab 850–900 K, lencse minőség szerint 1000–1100 K. Az árak a feladó vasútállomáson értendők 100 kilogrammonként.

Takarmányvásár. Prima új széna 420–450 K, prima ó széna 330–400 K, búkköny és muhar 350–400 K, új lucerna 400–410 K, szalma 230–250 K, zsupszalma 240–250 K, takarmányszalma 260–250 K.

Szarvasmarhavásár. Bika jobbminőségű 25–34 K, bika silányabb 14–23 K, ökör jobbminőségű 30–38 K, ökör közép 20–27 K, alárendelt minőségű 16–20 K, tehén 14–34 K, bivaly 18,50 K, növendék 12–16 K, kicsontozni való 10–15 K. kilogrammonként, élősúlyban.

Lóvásár. Darabonként könnyű kocsi 12.000–48.000 K, nehéz nyugati igazló 16.000–37.000 K, könnyű igaz kocsi 9000–18.500 K, öszvér 5000–9500 K.

Borjú és juh. Elsőrendű borjú 25–29 K, másodrendű 20–24 K, silány minőségű 12–16 K.

Sertésvásár. Fialat nehéz 74–76 K, kivételesen 79 K, fiatal közép 68–78 K, könnyű 46–52 K, urasági öreg 66–70 K, szedett öreg 50–60 K, zsír 105 K, szalonna 96 K, vészelt sovány sertés 55–65 K, nem vészelt 55–58 K.

Bőr és ingyú. A budapesti bőrpiacra a szilárdulás tovább tart. Mult heti tudósításunk óta a marhabőr 2–3, a borjúbőr 5 koronával drágult. Magyar marhabőr és bikabőr 45 K, tarka marhabőr 50 K, kivételesen 52 K, borjúbőr 75 K, juhőr 15 K. Vidéken a marhabőr 36–38 K, juhőr 10–12 K, borjúbőr 50–60 K különként zöld sulyban.

Gyapjúvásár. A gyapjúpiac füzletlen, irányzat igen lanya. Kötések elvétele 54–58 K körül mozgott.

Baromfi és tojás. Élő csirke, rantanivaló, párja 70–110 K, élő csirke, sütnivaló, párja 120–180 K, élő hizott kacska és liba kg.-ja 70–80 K, tisztított hizott kacska, liba kg.-ja 80–90 K, élő sovány kacska párja 120–260 K, élő sovány liba párja 240–800 K, élő tyúk párja 180–200 K, tojás darabja 3,20–3,40 K.

Zöldéglék és gyümölcs. (Napiárak kicsinyben.) Sárgarépa, zöldjével kg.-ja 10–20 K, petrezselyem, zöldjével 20–30 K, paradicsom 14–20 K, tengeri darabja 1,50–3 K, zeller 1,50–2 K, kalarabé 1,30–1,20 K, vöröshagyma kg.-ja 7–8 K, fokhagyma 10–11 K, paraj, tisztított 7–9 K, sóska 4–8 K, kelkáposzta 7–8 K, saláta fejes, darabja 3,50–4 K, zöldborsó, hüvelyes kg.-ja 16–20 K, kifejtett 42–50 K, fejes káposzta 5–6 K, karfiol 10–20 K, tök 1–1,50 K, ugorka 6–12 K, burgonya, újdonság, hazai 4–5 K, zöldbab 4–5 K, vajhab 4–6 K, barack kajszin 14–30 K, őszibarack 30–60 K, ringló nemes 18–22 K, ringló közönséges 8–16 K, alma közönséges 8–20 K, körte válogatott 30–40 K, körte közönséges 14–25 K, málna 55–60 K, szőlő újdonság 40–200 K, dinnye sárga újdonság 25–50 K, szilva vörös 8–16 K, szilva kék 7–10 K.

Bor és szesz. A helyzet változatlanul szilárd. 1920. évi kilenc százalékos Mall. fehér bor ára 18 K, tíz százalékos 20 K, ennél jobb minőségű homoki borok ára 25–27 K. Finomított szesz helyben 180 K, másodkézből valamivel olcsóbban. Kontingens nyersszesz a termelőállomáson 58–60 K. Mezőgazdasági finomítvány 65–66 K.

Idégen pénznemek legmagasabb ára. 1921. július 26-án 1 drb Napoleon-arany 1060 K, angol font — K, dollár 332½ K, francia frank 24 K 60 f, lengyel marka 16 K 25 f, német marka 4 K 27 f, olasz lira 14 K 70 f, osztrák korona 37½ f, orosz rubel 39½ f, román lei 4 K 40 f, cseh szokol 4 K 22½ f, szerb dinár 7 K 85 f, 1 ezüst korona 15 K 100 magyar koronáért Zürichben 1,67½ svájci frankot fizettek.

AZ 518-AS VONAT

Történet az amerikai erdőégések
idejéből

IRTA: W. BERDROW.

(4. folytatás.)

— Miért nem szállt le? — kiáltott rá a gépész. Itt útban van!

— Csönd — felelte Smith. Tíz méterrel közelebb vagyok hozzá.

Reinert hallgatott. Kis vártatva megjegyezte:

— Akkor hallgasson és többet ne kérdezősködjék. És figyelmeztetem, ha még egyszer megragadja a karomat, mint az előbb tette, leröpül innen!

A fiatalember hallgatott. Eltelt tíz perc. A köd sűrű, barna füstté sűrűsödött. Korompillék szállingóztak a vonat körül és perzselő hőséget hozott a déli szél. Jobbra és balra a fenyőfák recsegték-ropogtak a hőségtől. A gépész sötét pillantást vetett a fűtőre, aki újabb meg újabb szénadagokat lapátolt a kazánba. Hirtelen hangos durranás hangzott a mozdony mögött. Még egy és még egy, mint a puskatűz. A fűtő messze áthajolt a korláton, miközben a vonat örült sebességgel robotott.

— Semmi — szólta azután a gépészhez — csak az ablaküvegek!

A vonat tovább száguldott. Valóságos sortűz kísérte a vad iramot. Öt perc elteltével a vonat nyolcszáz ablaka közül egy sem maradt épen. Reinert utolsó fokra állította a sebesség-váltót és a megengedettnél másfélszer nagyobb sebességgel röptült a vonat. Világosság derengett elő. Nem sokkal rá egy nagy, félig kiszáradt vízfelület csillant föl; azután két oldalt ismét sűrű sorban a sudár fenyőfák. Reiner felkiáltott, anélkül, hogy a tágra meresztett szemét elfordította volna a sinekről:

— A tó! — és szabadon lévő balkezevel Smith felé intett.

— Mi van vele? — kiáltott vissza a fiatalember a dübörgő kerékszakatalolás közepette.

Reinert nem válaszolt. A fűtő felelt helyette, aki újabb szénadagot lapátolt a kazánba.

— Az a tó ment meg majd bennünket, ha nem tudunk áthatolni a tűzön!

— Át kell jutnunk! — gondolta Smith — és összeszorított fogakkal, görcsösen kapaszkodott a forró oszlopba, hogy a gép rázása ki ne vesse helyéből. Kendőt szorított a szájához, különben az égető, száraz korommal teli levegőben elveszítette volna a lélekzetét.

Körül mind sötétebb és sötétebb lett. Délutáni egy óra volt és mégis barna, sűrű sötétség övezte a vonatot, mely a recsegő fák között, izzó szélvészben száguldott előre.

III. FEJEZET.

A vörös kakas.

Eközben Hiekleyben hajmeresztő jelenetek játszódtak le.

Már a kora reggeli táviratok jelentették, hogy a stillwateri és az elkriveri erdősegeket lángtenger borította el; a jelentésekkel egyidejűleg könnyű, barnás pára homályosította be az eget. Néhány elővigyázatos ember idejekorán

veszedelmet jósolt, de a városka lakosainak legnagyobb része könnyelműen fogta föl a dolgot.

— Ugyan, közönséges erdőégés, ráadásul oly meszsziire... és megijedni! Nem első ízben égnék az erdők, a városkának azonban soha bántódása nem esett. Mirevaló most egyszerre rémeket látni? — ilyesmiket mondogattak.

A dél felől érkező reggeli vonat, mely a veszélyeztetett vidékeken haladt át, nem is hozott nyugtalanító híreket, mert csakugyan tizenöt mértföldnyire futott el az égő erdőtől. Valóságban pedig a tűzvész a kora reggeli órákban mérhetetlen lángtengerré harapódzott el és eszeveszett gyorsasággal közeledett a mit sem sejtő, szerencsétlen városka felé.

Némi nyugtalanságot mégis lehetett észlelni és az aggodalom egyre fokozódott, amikor kilenc óra tájt már közelebbi vidékekről érkeztek a baljóslatú sürgönyök. A nyugtalanság Mr. Olgers sógorának, Mr. Hartford otthonába is besurrant és a gyermekek, akik eddig kedves változatosságot hoztak a házba, a nagybácsiéknak most komoly gondot okoztak.

— Haza kellett volna mennetek, Mary, már a reggeli vonattal, — csóválta fejét Mr. Hartford. — Ha másért nem, már csak azért is, hogy megkiméld édesanyádat a fölösleges aggodalomtól...

— Gondolod, csakugyan valami bajuk eshet? — kérdezte a felesége.

— Ugyan! de az ostoba ujsághírek is épen elegendők ahhoz, hogy megriasszák az aggódó anyát.

Mary, a fürtös fejű, szőke kisleány, aki már-már főkötő alá jut, de azért csintalan és szeleburdi, akár a hugocskája, erre alaposan elszontyolodott. Hogyne, mikor az ő ötlete volt (tudjuk mi célból), hogy a nagybácsiéknál töltsenek néhány napot. Nagynénjét sem avatta titkaiba s elfojtott izgalommal leste az ügy kimenetelét. Szerelmes szivecskéje nagyot dobbant, megérezte a vörös kakas rémséges szárnyshugóságát. Ki sejtette, hogy ártatlan tervecskéjével komoly riadalmat, halálos rettegést fog szüleinek okozni? Azután Johnra gondolt, a bátor amerikai fiúra: nincs miért félnie, ő bizonyosan mindenre képes és ha kell, szembeszáll érte nem a vörös kakással, de akár az ördöggel is...

Hartford eltávozott és fél óra múltán újabb rossz hírekkel tért meg. A dél felől érkező táviratok, rövid időközökben, mind fenyegetőbb eseményeket jelentettek. Kiderült, hogy az erdőégés már mérhetetlen lángtenger és föltartóztathatlanul közeledik a városka felé.

Negyed óra óta hallgat a táviró. A fölhívókészülék minden próbálkozása meddő maradt. Válasz helyett a déli szemhatáron látható jele kél a bekövetkező rémes eseményeknek: sötét, széles árnyék terül föl az ég peremére, szürkés-kék viharfelhő, mely egyre följebb kúszik. A férfiak a háztetőkre kapaszkodtak és onnan figyelték az erdősegek fölött mind magasabbra hágó, komor felhőt; becsülgették a tűz távolságát. Öreg, tapasztalt emberek idegrázó dolgokat jósoltak és máris menekülés után láttak.

REJTVÉNY.

Beküldte: ifj. Papp J.

A rejtvény helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával 34-ik számunkban közöljük.

A 28-ik számunkban közölt rejtvény helyes megfejtése:

Pénzkicserélés.

Megfejtették: Tóth Margit, Battyányi Sándor, Simon Perka, Simon László, Pilcz Gyula, Branyiczky László, Branyiczky Mária, Szücs Lászlóné, özv. Boján Gergelyné, Kvardi János, Illés Lajos, Németh István, Jáger Jánosné, Juhász Teri, Hubai István, Szolczi Mihályné, Kovács Sárika, Kovács János, Bokor István, Kovács József, Szijártó Szabó Benjamin, Kenéz Kálmán, Pilcz Imre, Vas Rozsi, Hosszu Lajos, Hosszu Sándor, Tolvaj Sámuel, Kugler Antalné, Kiszely Máttyás, T. Portörő István, Szabó Mihály, ifj. Boján Imre, Kenyő Mariska, ifj. Szécsi János, Mile József, ifj. Ritecz István, Csonka József, ifj. Koscsó Pál, Ralozsnyik János, Kuzder Gyula, Kiss Dezső, Aranyos István, Cseppentő Eszti, Trenyik István, Szokolay Béla, Gombos József, Kiss Dezső, Kiss Ernő, Jusztin Tibor, Kiss László, Szücs Lajos, Fellner Ferenc, Krájnák Imre, Kiss József, Bucsim Sándor, ifj. Szőke Sándor, Csellény Gyula, Babiák József, Korozs Istvánné, Fehér Bözsike, id. Beross Pál, Vörös Endre, Tóth Elek, ifj. Józsa Lajos, Gallo József, Horváth Sándor, Almássy József, Kuhn Adám, Löwenkopf Adolf, Havasy Dénes, Papp Sándor, Herczegh Margit, ifj. Nagy Pál, Bálint Zoltán, Nyíri Eszti, Nagy Erzsébet, Karsay Margit, Maasz Jenő, ifj. Spissák János, Rónai Gyuszi és László, Vetrő Ferencné, Bálint Ferenc, ifj. Hamza István, Gombos János, Gyöpös Mariska, ifj. Patay Ferenc, Nagy István, Erden Juliska, Sári István, Tinta Károly, Beross Mihály, Szobek Loránt, Keresztury Karolin, Rektor Pál, Csóti István, ifj. Tóth István.

Jutalomkönyvet nyertek: Pap Sándor (Kemenessőmjén), Babiák József (Cserhátszentiván), Ralozsnyik János (Szendről), Kiszely Máttyás (Békéscsaba), Tóth Elek (Dombszegy-

ház). Rektor Pál (Penészlak), Portörő István (Békéscsaba), Gombos János (Kőrösladány), Bucsi Sándor (Békés), Hubai István (Tiszabura).

A 29-ik számunkban közölt rejtvény helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a jövő heti számunkban közöljük.

Olvasóinkhoz!

Augusztus 1-ével új előfizetést nyitunk, s mindazoknak, akik legalább egy félőre előfizelnek, vagy előfizetésüket félévvel meghosszabbítják, ingyen és bérmentesen küldjük meg

a földbirtokreformtörvény magyarázatát, amely minden kisgazda és földműves számára nélkülözhetetlen; vagy esetleges kívánságára helyezett egy

művészi képalbumot, mely hat darab művészi, több színnyomású képet tartalmaz.

Gyűjtőinknek

két gyűjtött előfizető után egy keretezésre alkalmas, több

színyomású művészi képet adunk ingyen,

öt gyűjtött előfizető után HOGYAN LEHET FÖLDHŐZ JUTNI? című könyvet, a földreformtörvény magyarázatát ad-

juk, mely minden gazda és földműves számára nélkülözhetetlen; tíz gyűjtött előfizető után lapunkat tiszteletpéldányként küldjük meg a gyűjtő címére, vagy egy értékes könyvet, vagy pedig egy hat darab művészi képet tartalmazó, művészi képalbumot adunk ingyen.

Lapunk előfizetési ára félőre 60 korona, egész évre 110 korona.

A „Vasárnap” kiadóhivatala.
Budapest, IV., Múzeum-körút 1.

Főszerkesztő: MESKÓ PÁL. Főmunkatárs: BUDAY BARNA.

Felelős szerkesztő: SCHANDL KÁROLY DR.

Felelős kiadó: MESKÓ PÁL.

Sertésvész és baromfikolera

ellen évtizedek óta használják legjobb eredménnyel a dr. Lackner György hercegi állatorvos öv- és gyógyszerét, melynek használatával megátoljuk a vész továbbterjedését.

1 kis üveg ára ..... K 30.—
1 nagy üveg ára ..... K 60.—

Minden üvegen rajta van a használati utasítás. Postán legkevesebb 2 kis üveget vagy 1 nagy üveget küld 60.— koronáért.

Főraktár: BONTHA JENŐ «Oroszlán» gyógyszerháza, Budapest, IV., Papnövelde-utca 2/d. Postaköltség nincsen.

Necsak olvassuk, hanem terjesszük is a magyar gazdákat és kisiparosokat egyetlen napilapját

az **UJ BARÁZDÁT**
és legszebb képes hetilapját a
„VASÁRNAP”-ot.

Zsupszalmát,

Ajánlatokat: **szénát, szalmát, zabot veszek.**
Madarász Gyula,
Budapest, X., Kőbányai-ut 59. címre kérek.

A „Hangya”

vidéki szövetkezeteinek tagjai a legjutányosabb árak mellett szerezhetik be ruházati cikkeiket, miért is ajánlatos, hogy a kisgazda és földműves ugy a saját, valamint a családtagjainak ruhaszükségletét mint: kész férfi öltönyök, férfi és női felsőkabátok, fiu- és gyermekruhák, férfi és női kötött kabátok, swetterek, férfi, női és gyermekharisnyák, szövet- és kelmeárukat

a „Hangya” vidéki szövetkezetei útján szerezze be.

Szakorvosi rendelők vér- és nemibetegek részére.
Rendelés egész nap.
Rákóczi-út 52., I. em. 1. **EZÜST SALVARSAN-OLTÁS!**

Szövetkezetek figyelmébe!

Elsőrendű színbőrből készült férfi-, női-, gyermekecipők, box-, sevro- és zsiros bőrből a legjutányosabb napi árakon szerezhetők be a

„Hangya” cipőosztályánál.

Tehénbőreszímák, boxcszímák, munkáscipők nagy választékban.

Nagyapáról unokára

száll a híre a legtekintetesebb háziasszonynak, a

Diana-sósorszesznek,

mely egy külsőleg bedörzsölésre, mint belsőleg cukorra cseppentve, csodálatos eredménnyel használható mint fájdalomcsillapító, hűsítő, felfrissítő, egészségápoló szer. Egy kis üveg ára 18 korona, egy középtüveg ára 40 kor., egy nagy üveg ára 80 kor.

☞ Kapható mindenütt! ☜

Főelárúshely:

Diana Kereskedelmi R.-T.
Budapest, V., Nádor-utca 30. sz.